

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw ma na celu dostosowanie prawa polskiego do regulacji zawartych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającym Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2008, str. 1). Rozporządzenie to stanowi kodyfikację obowiązującego prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinie wspólnej polityki wizowej. Obowiązujące dotychczas akty prawne regulujące warunki i procedury wydawania, przedłużania i unieważniania wiz schengenowskich zostały zebrane w jeden akt prawny. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 zostało przygotowane w celu zwiększenia przejrzystości systemu prawnego dotyczącego procedur przewidzianych w różnych aktach prawa wspólnotowego. W konsekwencji ma to służyć wzmocnieniu pewności prawnej i zapewnieniu większych gwarancji prawnych cudzoziemcom objętym postępowaniami.

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 przewidziano uchylenie art. 9 – 17 Konwencji Wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. Urz. UE L 239 z 22.09.2000, str. 19, z późn. zm.), zwanej dalej „Konwencją Wykonawczą Schengen”. Ponadto moc utraciły również inne akty prawne:

- 1) decyzja Komitetu Wykonawczego Schengen z dnia 28 kwietnia 1999 r. dotycząca ostatecznych wersji wspólnych instrukcji konsularnych (SCH/Com-ex (99) 13) (wspólne instrukcje konsularne wraz z załącznikami),
- 2) decyzje Komitetu Wykonawczego Schengen z dnia 14 grudnia 1993 r. w sprawie rozszerzenia jednolitych wiz (SCH/Com-ex (93) 21) oraz w sprawie wspólnych zasad unieważniania, uchylania lub skracania okresu ważności jednolitych wiz (SCH/Com-ex (93) 24), decyzja Komitetu Wykonawczego Schengen z dnia 22 grudnia 1994 r. w sprawie wymiany informacji statystycznych dotyczących wydawania jednolitych wiz (SCH/Com-ex (94) 25), decyzja Komitetu Wykonawczego Schengen z dnia 21 kwietnia 1998 r. w sprawie wymiany statystyk dotyczących wydanych wiz (SCH/Com-ex (98) 12) i decyzja Komitetu Wykonawczego Schengen z dnia 16 grudnia 1998 r. w sprawie

wprowadzenia ujednoczonego formularza zawierającego dowód zaproszenia, sponsorowania i zakwaterowania (SCH/Com-ex (98) 57),

- 3) wspólne działanie 96/197/WSiSW z dnia 4 marca 1996 r. w sprawie rozwiązań dotyczących ruchu tranzytowego w portach lotniczych (Dz. Urz. WE L 63 z 13. 03.1996, s. 8),
- 4) rozporządzenie Rady (WE) nr 789/2001 z dnia 24 kwietnia 2001 r. zastrzegające dla Rady uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do niektórych szczegółowych przepisów i procedur praktycznych rozpatrywania wniosków wizowych (Dz. Urz. WE L 116 z 26.04.2001, s. 2),
- 5) rozporządzenie Rady (WE) nr 1091/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie swobody przemieszczania się na podstawie wizy długoterminowej (Dz. Urz. WE L 150 z 6.06.2001, s. 4),
- 6) rozporządzenie Rady (WE) nr 415/2003 z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie wydawania wiz na granicy, w tym wydawania takich wiz marynarzom podróżującym tranzytem (Dz. Urz. UE L 64 z 7.03.2003, s. 1),
- 7) art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 390/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniającego wspólne instrukcje konsularne dla misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych dotyczące wiz w związku z wprowadzeniem technologii biometrycznych, łącznie z przepisami dotyczącymi organizacji przyjmowania i rozpatrywania wniosków wizowych (Dz. Urz. UE L 131 z 28.05.2009, s. 1).

Mając na uwadze, że uregulowania wynikające ze Wspólnotowego Kodeksu Wizowego zostały wprowadzone do porządku prawnego aktem prawnym o randze rozporządzenia, do stosowania jego przepisów nie jest konieczna implementacja przepisów rozporządzenia do krajowego porządku prawnego. Jednakże niezbędne jest dokonanie zmian niektórych przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.), tzn. uchylenie przepisów dotyczących wiz schengenowskich w zakresie regulowanym przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 i odpowiednia modyfikacja uregulowań dotyczących wiz krajowych, w celu ujednoczenia rozwiązań dotyczących wiz schengenowskich oraz wiz krajowych, wprowadzenie pewnych zmian kompetencyjnych, a także unormowanie tych kwestii

dotyczących wiz schengenowskich, które zgodnie z przepisami rozporządzenia powinny zostać określone w prawie krajowym państw członkowskich Unii Europejskiej.

W projekcie ustawy przewidziano również zmiany mające na celu dostosowanie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach regulujących kontrolę legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do uregulowań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 60). Wizowy System Informacyjny będzie bowiem wykorzystywany w ramach czynności wykonywanych przez organy właściwe w sprawach kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Polski. Z tego względu należało w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach nałożyć na podmioty, do których należy kontrola legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązek pobrania od kontrolowanego cudzoziemca odcisków linii papilarnych.

W konsekwencji wprowadzanych zmian do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach należało także dostosować odpowiednie przepisy ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823, z późn. zm.), ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857, z późn. zm.), ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1472), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z późn. zm.), ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.), ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej (Dz. U. Nr 165, poz. 1170, z późn. zm.).

Proponuje się następujące zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach:

1) art. 3

Zmiany wprowadzone w pkt 1 i pkt 2 wynikają z konieczności dostosowania przepisów zawierających odesłania do przepisów dotyczących wiz, które zostały zmienione projektowaną ustawą.

2) art. 4

Zmiana dotycząca pkt 5a polega na wprowadzeniu w miejsce dotychczasowej definicji „wizy jednolitej”, w której zawarto odesłanie do art. 10 Konwencji Wykonawczej Schengen uchylonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, definicji „wizy Schengen”. W projekcie ustawy „wiza Schengen” została zdefiniowana poprzez odesłanie do art. 2 pkt 2 – 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Wprowadzenie do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach pojęcia „wizy Schengen” ma na celu utworzenie zbiorczego pojęcia dla wiz, których wydawanie jest uregulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009. Pojęcie to odnosi się zarówno do wiz ważnych na całym terytorium państw członkowskich obszaru Schengen, jak i do wiz o ograniczonej ważności terytorialnej, ważnych na terytorium jednego lub kilku, lecz nie wszystkich, państw członkowskich tego obszaru. W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 pojęcie „wizy jednolitej” oznacza natomiast tylko wizę ważną na całym terytorium państw członkowskich obszaru Schengen i nie obejmuje ono wiz o ograniczonej ważności terytorialnej.

Ponadto pojęcie „wiza Schengen” jest używane we wzorze formularza wniosku o wydanie wizy Schengen, określonym w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Zmiana pkt 5c polega na nowym zdefiniowaniu pojęcia „centralny organ wizowy”. W miejsce dotychczasowego odesłania do art. 17 ust. 2 Konwencji Wykonawczej Schengen, który został uchylony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, przewidziano wskazanie art. 22 i 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

3) art. 15

W przepisie określającym warunki wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadano nowe brzmienia lit. a w ust. 1 w pkt 2, wskazując na konieczność posiadania dokumentu

potwierdzającego posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub zawarcie umowy podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnej przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością powrotu z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w której ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku – w przypadku wjazdu na podstawie wizej krajowej. Zaproponowane brzmienie przepisu nawiązuje do rozwiązania przyjętego w art. 15 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Zmiana brzmienia lit. c w ust. 2 w pkt 1 jest konsekwencją wprowadzenia w projektowanej ustawie nowego sposobu określenia celów, w których są wydawane wizej, przewidzianego w art. 26 ust. 1. W omawianym przepisie odesłanie dotyczy wizej w celu wykonywania pracy, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 – 7, tj. wykonywania pracy w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, na podstawie oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy, wykonywania pracy w charakterze kierowcy międzynarodowych środków transportu lub w celu wykonywania innej pracy niż wyżej wymieniona.

Dodanie ust. 2a wskazującego, że do oceny wymogów dotyczących posiadania ubezpieczenia medycznego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, stosuje się odpowiednio art. 32 ust. 3 (przewidujący, że wymóg dotyczący posiadania ubezpieczenia medycznego można uznać za spełniony, w przypadku gdy cudzoziemiec posiada odpowiednie ubezpieczenie w związku ze swoją sytuacją zawodową), jest konsekwencją przyjęcia w art. 32 ust. 3 ustawy o cudzoziemcach uregulowanego art. 15 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

4) art. 16

Nadano nowe brzmienie wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 1 przewidując, że cudzoziemiec może przedstawić zaproszenie jako dokument potwierdzający posiadanie wystarczających środków utrzymania na czas trwania planowanego pobytu oraz na powrót do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub na tranzyt do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia

na wjazd. Przepis nawiązuje do art. 14 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, gdzie kładzie się nacisk na udokumentowanie posiadania wystarczających środków, a nie możliwości ich uzyskania. Ponadto uregulowanie rozszerza znaczenie dowodowe zaproszenia na posiadanie środków także na powrót do państwa pochodzenia i tranzyt.

Krąg podmiotów, które mogą wystawić zaproszenie, nie uległ zmianie w stosunku do regulacji obowiązującej obecnie w tym zakresie.

Zmiany wprowadzono w ust. 2, określającym zakres danych zamieszczanych w zaproszeniu.

Pkt 1, wymieniający dane zapraszającego, został uzupełniony o wskazanie numeru telefonu osoby fizycznej (lit. a) oraz adresu siedziby i numeru telefonu osoby prawnej lub jednostki nieposiadającej osobowości prawnej (lit. b).

Nadano nowe brzmienie pkt 4 wskazując, że w zaproszeniu zamieszcza się zobowiązanie zapraszającego do pokrycia kosztów związanych z pobytem cudzoziemca, w tym kosztu zakwaterowania i ewentualnego leczenia, kosztu powrotu do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub kosztu tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, oraz kosztów wydalenia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Treść zobowiązania uzupełniono o wyraźne wskazanie, że zapraszający zobowiązuje się także do pokrycia kosztu zakwaterowania zapraszanego cudzoziemca, co uwzględnia art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w dotychczasowym brzmieniu oraz projektowany art. 17 ust. 2 pkt 3 tej ustawy. Uwzględniono w ten sposób art. 14 ust. 4 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, zgodnie z którym w formularzu zaproszenia podaje się w szczególności, czy jest wypełniany w celu udowodnienia pokrywania kosztów pobytu przez inną osobę lub zakwaterowania u osoby prywatnej.

Dodano pkt 4a i pkt 5a, rozszerzając zakres danych zamieszczanych w zaproszeniu o adres miejsca zakwaterowania zapraszanego cudzoziemca, a także o określenie celu pobytu zapraszanego cudzoziemca.

Projektowane w przepisie zmiany są zgodne z art. 14 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

5) art. 17

W ust. 2 przewidziano, jakie dokumenty składa zapraszający ubiegający się o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń. Wyraźnie wskazano, że należy złożyć m.in. wypełniony

formularz wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń, a także dokument potwierdzający możliwość pokrycia kosztów związanych z pobytem cudzoziemca, w tym kosztu zakwaterowania i ewentualnego leczenia, pokrycia kosztu powrotu do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub kosztu tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, oraz kosztów wydalenia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zapraszający będzie obowiązany złożyć dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu mieszkalnego tylko wtedy, gdy zapraszany cudzoziemiec będzie w nim zakwaterowany. W innym przypadku zapraszający musi przedstawić dokument potwierdzający możliwość zapewnienia zakwaterowania w innym miejscu, np. w hotelu.

W ust. 3, który określa przesłanki wydania decyzji o odmowie wpisania lub o unieważnieniu wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń, wprowadzono dwie zmiany, tzn. nadano nowe brzmienie pkt 1 i dodano kolejny pkt 5. W pkt 1 przewidziano, że decyzja o odmowie wpisania lub o unieważnieniu wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń będzie wydawana, jeżeli dane zapraszanego cudzoziemca znajdują się w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, a także gdy wjazd lub pobyt tego cudzoziemca na terytorium Polski może spowodować zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego albo naruszyć interes Polski. Natomiast w pkt 5 wskazano jako przyczynę odmowy lub unieważnienia wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń okoliczność, gdy w postępowaniu o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń zapraszający złożył wniosek lub dołączył do niego dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, a także gdy zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo, w celu użycia jako autentyczny, podrobił lub przerobił dokument bądź takiego dokumentu jako autentycznego używał. Zmiany te wynikają z rezygnacji z dotychczasowego odesłania do przepisu określającego przesłanki odmowy wydania wizy krajowej, przy wskazywaniu przesłanek decyzji o odmowie wpisania lub o unieważnieniu wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń. Teraz okoliczności skutkujące odmową wpisania lub unieważnieniem wpisania zaproszenia do ewidencji zaproszeń zostały wymienione wprost. Ponadto przesłanka określona w pkt 5 została odniesiona do osoby zapraszającego, gdyż to zapraszający składa wniosek o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń, dołącza do niego dokumenty oraz składa wyjaśnienia. W postępowaniu o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń brak natomiast możliwości weryfikacji, czy takie okoliczności zachodzą lub zachodziły w postępowaniu o wydanie zapraszanemu cudzoziemcowi wizy. Uznano także, że w sytuacji

wystąpienia takich okoliczności w postępowaniu o wydanie zapraszanemu cudzoziemcowi wizy brak konieczności unieważniania zarejestrowanego wcześniej zaproszenia, gdyż wystarczającą sankcją w takim przypadku jest odmowa wydania wizy.

6) art. 20

Zmiana ust. 2 dotyczy wytycznych do wydania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i administracji rozporządzenia określającego wzory zaproszenia i formularza wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń. Z przepisu usunięto wskazanie, że wzór formularza wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń powinien uwzględniać cel wjazdu osoby zapraszanej. Wynika to bowiem z ust. 1, który odsyła do danych, o których mowa w art. 16 ust. 2.

7) art. 21

W przepisie określającym przesłanki odmowy wjazdu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadano nowe brzmienia ust. 1 pkt 3, wskazując na brak dokumentu potwierdzającego posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub zawarcie umowy podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnej przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością powrotu z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w której ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku. Zaproponowane brzmienie przepisu nawiązuje do rozwiązania przyjętego w art. 15 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Zmiany w ust. 2 pkt 2 i ust. 5 i 6 zostały przewidziane w związku z wprowadzeniem w projekcie ustawy nowego podziału na typy wiz, tzn. wizy Schengen (dotychczas wizy jednolite) i wizy krajowe. Polegają one na zastąpieniu pojęcia „wiza jednolita” pojęciem „wiza Schengen”. Poprawiona została także numeracja przepisu, do którego odsyła ust. 2 pkt 2, w związku ze zmianami numeracji artykułów nowelizowanej ustawy. W ust. 6 uchylono odniesienie do wizy jednolitej tranzytowej, w związku z postanowieniami rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, które nie przewiduje już wydawania wiz tranzytowych.

8) zmianie uległy przepisy art. 25 – 48 regulujące wydawanie wiz cudzoziemcom
art. 25

Przepis określa nowy podział na typy wiz. Dotychczasowy podział wiz na wizy jednolite: pobytowe lub tranzytowe oraz wizy krajowe został zastąpiony podziałem na wizy Schengen i wizy krajowe.

Wprowadzenie do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach pojęcia „wizy Schengen” ma na celu utworzenie zbiorczego pojęcia dla wiz, których wydawanie, przedłużanie, unieważnianie i cofanie jest uregulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009. Pojęcie to odnosi się zarówno do wiz ważnych na całym terytorium państw członkowskich obszaru Schengen, jak i do wiz o ograniczonej ważności terytorialnej, ważnych na terytorium jednego lub kilku, lecz nie wszystkich, państw członkowskich tego obszaru.

art. 26

Przepis w ust. 1 określa cele, w których mogą być wydawane wizy Schengen lub wizy krajowe. Cele te odpowiadają celom zawartym we wniosku o przyznanie wizy Schengen, określonym w załączniku I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009. Ponadto wyróżniając poszczególne cele uwzględniono przyjęte w prawie krajowym podstawy pobytu dla szczególnych kategorii cudzoziemców, których uprawnienia wynikają z przepisów wspólnotowych.

W ust. 2 przewidziano, że wiza w celu tranzytu może być wydana tylko jako wiza Schengen, a w ust. 3 wskazano cele, w których wiza może być wydana tylko jako wiza krajowa. Dodatkowo w ust. 4 wskazano, że wiza Schengen lub wiza krajowa w celu wykonywania zadań służbowych przez przedstawicieli organu państwa obcego lub organizacji międzynarodowej może być wydana w szczególności jako wiza dyplomatyczna lub służbowa.

Dotychczas powyższe regulacje były zawarte w art. 26 i 28 ustawy.

art. 27

Przepis reguluje kwestie wydawania wiz Schengen lub wiz krajowych w celu, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 – 7, tj. w celu wykonywania pracy w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, na podstawie oświadczenia o zamiarze

powierzenia wykonywania pracy, zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy, w celu wykonywania pracy kierowcy wykonującego międzynarodowy transport drogowy oraz w celu wykonywania innej pracy niż ww. wymieniona. Regulacja art. 27 odpowiada dotychczasowej regulacji art. 29.

art. 28

Przepis dotyczy wydawania wiz Schengen lub wiz krajowych dyplomatycznych. Określa krąg podmiotów, którym są wydawane te wize, oraz wskazuje okres, na który są wydawane.

Dotychczas powyższe regulacje były zawarte w art. 30 i 32 ustawy.

art. 29

Przepis reguluje kwestie wydawania wiz Schengen lub wiz krajowych służbowych. Wskazuje krąg podmiotów, którym są wydawane te wize, oraz okres, na który są wydawane.

Dotychczas uregulowania w tym zakresie były zawarte w art. 31 i 32 ustawy.

Jednocześnie odstąpiono od uregulowania wydawania wiz kurierskich kurierom dyplomatycznym (dotychczasowy art. 33), gdyż w praktyce kurierom dyplomatycznym wydaje się wize dyplomatyczne.

art. 30

Regulacja zawiera katalog przesłanek odmowy wydania wizej krajowej.

W stosunku do obowiązujących obecnie regulacji zmiany wprowadzono w pkt 2 – 5.

W pkt 2 przewidziano, że przyczyną odmowy wydania wizej krajowej będzie oprócz braku wystarczających środków utrzymania na czas trwania planowanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tak jest w obowiązującym stanie prawnym – art. 35 pkt 2 ustawy), także brak wystarczających środków na powrót do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub na tranzyt do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, lub możliwości uzyskania takich środków zgodnie z prawem. W przepisie przyjęto w stosunku do wiz krajowych rozwiązanie wynikające z art. 32 ust. 1 lit. a tiret (iii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 odnoszącego się do wiz Schengen.

W pkt 3 wskazano, że cudzoziemcowi odmawia się wydania wizej krajowej, jeżeli nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości

30 000 euro, ważnej przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością powrotu z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w której ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku. Powyższe rozwiązanie nawiązuje do art. 15 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, z tym że potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia w przypadku ubiegania się o wydanie wizy krajowej ma obejmować terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nie całe terytorium państw obszaru Schengen.

W pkt 4 określono jako przesłankę odmowy wydania wizy krajowej przypadek, gdy wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może spowodować zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego albo naruszyć interes Rzeczypospolitej Polskiej. Dotychczas art. 35 pkt 4 ustawy przewidywał odmowę wydania wizy krajowej, jeżeli wydanie wizy mogłoby spowodować ww. zagrożenia, a nie wjazd lub pobyt cudzoziemca w Polsce. Nowe sformułowanie przepisu ma charakter bardziej ogólny i w lepszy sposób oddaje cel regulacji.

Zgodnie z pkt 5 cudzoziemcowi odmawia się wydania wizy krajowej, jeżeli dokument podróży nie spełnia wymogów określonych w art. 32 ust. 5 ustawy (wyłączono tu jednak przypadek, gdy kryterium, o którym mowa w art. 32 ust. 5 pkt 1, zostało pominięte ze względu na słuszny interes cudzoziemca). Powyższa regulacja nawiązuje do kryteriów w tym zakresie wskazanych w art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 31

Przepis przewiduje, że wiza krajowa uprawnia do wjazdu i ciągłego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub kilku pobytów następujących po sobie, trwających łącznie dłużej niż 3 miesiące i nieprzekraczających łącznie roku w okresie ważności wizy. Ponadto w uregulowaniu określono sposób ustalania okresu pobytu na podstawie wizy i wskazano okres ważności wizy.

Uregulowania odpowiadają dotychczasowym przepisom zawartym w art. 26 ust. 4, 5 i 7 ustawy.

art. 32

Przepis reguluje kwestie dotyczące wniosku o wydanie wizej krajowej. Ustalając wymogi dotyczące ubiegania się o wydanie wizej krajowej, brano po uwagę przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 dotyczące wniosku o wydanie wizej Schengen.

Zgodnie z ust. 1 wizej krajową wydaje się na wniosek cudzoziemca.

W ust. 2 wskazano zakres danych, które powinien zawierać wniosek, oraz określono dokumenty do niego dołączane. Wniosek o wydanie wizej krajowej, analogicznie do wniosku o wydanie wizej Schengen, nie będzie mógł obejmować dzieci i innych osób wpisanych do dokumentu podróży cudzoziemca, w związku z czym formularz tego wniosku nie będzie przewidywał możliwości wpisywania danych tych osób. Do wniosku o wydanie wizej krajowej będzie dołączana fotografia wnioskodawcy.

Przepis przyjmuje w odniesieniu do wiz krajowych regulacje wynikające z art. 10 ust. 3 lit. c oraz art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009. Ponadto przepis uwzględnia dotychczasową treść art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach oraz przesłanki odmowy wydania wizej krajowej, określone w art. 30.

W ust. 2 w pkt 3 wśród dokumentów, które składa cudzoziemiec ubiegający się o wydanie wizej krajowej, wskazano w lit. c dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub zawarcie umowy podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnej przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wynikać podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością powrotu z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w której ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku. Powyższe nawiązuje do art. 15 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

W ust. 3 przyjęto, że wymóg dotyczący posiadania ubezpieczenia medycznego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. c, można uznać za spełniony, w przypadku gdy cudzoziemiec posiada

odpowiednie ubezpieczenie w związku ze swoją sytuacją zawodową. Powyższe rozwiązanie odpowiada art. 15 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Z ust. 4 wynika, że dokonując oceny, czy wymóg dotyczący posiadania ubezpieczenia medycznego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 lit. c, jest spełniony, konsul ustala, czy zapewnia ono podmiotom udzielającym świadczenia zdrowotne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczywistą możliwość zaspokajania roszczeń wobec ubezpieczyciela. Rozwiązanie to odpowiada art. 15 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

W ust. 5 zostały wymienione kryteria, które powinien spełniać dokument podróży, który przedstawia cudzoziemiec ubiegający się o wydanie wizy krajowej. Rozwiązanie jest oparte na regulacji z art. 10 ust. 3 lit. b i art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Nawiązując do art. 12 lit. a zdanie drugie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 w ust. 6 przewidziano, że w pilnych przypadkach uzasadnionych słusznym interesem cudzoziemca kryterium, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 (tzn. że okres ważności dokumentu podróży upływa nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem okresu ważności wnioskowanej wizy), może być pominięte.

Zgodnie z ust. 7 przyjęcie wniosku o wydanie wizy krajowej odnotowuje się w dokumencie podróży cudzoziemca.

art. 33

Przepis dotyczy możliwości przeprowadzania konsultacji przed wydaniem wizy Schengen lub wizy krajowej w celu sprawdzenia, czy wobec cudzoziemca zachodzą okoliczności odmowy wydania wizy Schengen lub wizy krajowej (tzn. czy wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Polski może spowodować zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego albo naruszyć interes Polski, a w przypadku wizy Schengen także zagrożenie dla zdrowia publicznego lub dla stosunków międzynarodowych któregośkolwiek z państw członkowskich lub czy cudzoziemiec nie uzasadnił celu lub warunków planowanego pobytu).

Konsul rozpatrując wniosek o wydanie wizy może zwrócić się do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o przekazanie ww. informacji. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców przeprowadza konsultacje z organami wymienionymi w przepisie, przy zachowaniu terminów

w nim określonych. Projektowany przepis wyraźnie określa organ, który decyduje o przedłużeniu terminu do udzielenia żądanych przez konsula informacji.

Wskazana w ust. 4 możliwość przedłużenia do 30 dni terminów na udzielenie ww. informacji w przypadku wiz krajowych nawiązuje do regulacji wynikającej z art. 23 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009. Wskazano przy tym, że Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców może przedłużyć termin, jeżeli udzielenie informacji wymaga przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego w zakresie okoliczności odmowy wydania wizen Schengen lub wizen krajowej.

art. 34

Przepis określa tryb wydawania wizen Schengen, w przypadku gdy wymagana jest zgoda centralnego organu innego państwa obszaru Schengen.

W takim przypadku konsul rozpatrujący wniosek o wydanie wizen Schengen będzie występował o wyrażenie zgody do właściwego organu tego państwa, za pośrednictwem Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców działającego jako centralny organ wizowy.

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców będzie informował organ rozpatrujący wniosek o wydanie wizen Schengen, czy centralny organ innego państwa obszaru Schengen wyraził zgodę na jej wydanie, w terminie 10 dni od dnia otrzymania wniosku w tej sprawie. Nieudzielenie ww. informacji w ww. terminie będzie traktowane jako wyrażenie zgody na wydanie wizen Schengen przez centralny organ innego państwa obszaru Schengen.

W stosunku do regulacji dotychczasowego art. 39 nie przewiduje się już przeprowadzania obowiązkowych konsultacji z organami wewnętrznymi Rzeczypospolitej Polskiej przed wydaniem zgody na wydanie wizen Schengen. Nie przewidziano także możliwości przedłużania terminu przeprowadzania postępowania, o którym mowa w tym przepisie.

W uregulowaniu uwzględniono art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 35

Uregulowanie wskazuje organy właściwe do wydania lub odmowy wydania wizen Schengen lub wizen krajowej, uwzględniając sytuację, gdy wiza Schengen jest wydawana na granicy. W przepisie oparto się na unormowaniach wynikających z art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 oraz uwzględniono dotychczasową treść art. 36 ust. 1 oraz ust. 3 i 4 oraz art. 37 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach.

art. 36

Przepis określa organ właściwy do wydania lub odmowy wydania wizy krajowej w celu wykonywania pracy, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 – 7, dokonując rozróżnienia w zależności od tego, czy wiza ma być wydana cudzoziemcowi przebywającemu legalnie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, czy też w innej sytuacji. W tym pierwszym przypadku wiza w ww. celu może być wydana przez konsula, którego siedziba znajduje się w ww. państwie. Przepis został doprecyzowany w stosunku do dotychczasowego brzmienia art. 36 ust. 2, zgodnie z którym wizę mógł wydać inny konsul niż konsul właściwy ze względu na państwo stałego zamieszkania cudzoziemca.

art. 37

Przepis reguluje kwestie dotyczące trybu wydawania wizy, zarówno wizy krajowej, jak i wizy Schengen.

W ust. 1 przewidziano, że wydanie lub odmowa wydania wizy Schengen lub wizy krajowej następuje w drodze decyzji.

W ust. 2 wskazano, że decyzja o odmowie wydania wizy krajowej jest wydawana na formularzu, co odpowiada rozwiązaniu przyjętemu dla wiz Schengen w art. 32 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Z ust. 3 wynika, że decyzja o wydaniu wizy Schengen lub wizy krajowej jest ostateczna.

W ust. 4 określono tryb postępowania w przypadku wydania decyzji o odmowie wydania wizy Schengen lub wizy krajowej. Rozróżniono przy tym sytuację, gdy decyzję wydał konsul, przewidując, że wówczas przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez organ, a gdy decyzję wydał komendant placówki Straży Granicznej – odwołanie do Komendanta Głównego Straży Granicznej. W ust. 5 wskazano termin na złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez konsula.

Powyższe regulacje zostały oparte na rozwiązaniach przyjętych dla wiz Schengen w art. 32 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 38

Przepis dotyczy zamieszczania naklejki wizowej wizy krajowej.

Zgodnie z ust. 1 naklejkę wizową wizy krajowej zamieszcza się w dokumencie podróży lub w polskim dokumencie tożsamości cudzoziemca, a w przypadku szczególnym, uzasadnionym interesem cudzoziemca, na osobnym blankiecie wizowym. Uregulowanie opowiada rozwiązaniom dotyczącym umieszczania naklejki wizowej wizy Schengen przewidzianym w art. 29 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Ust. 2 dotyczy postępowania w przypadku wymiany dokumentu podróży albo polskiego dokumentu tożsamości cudzoziemca należącego do cudzoziemca przebywającego w Polsce na podstawie wizy krajowej. Wówczas wojewoda na wniosek cudzoziemca zamieszcza w dokumencie wymienionym nową naklejkę wizową wizy krajowej.

art. 39

Regulacja określa zakres danych, które zawiera naklejka wizowa wizy krajowej. W obowiązującym obecnie stanie prawnym dane te zostały określone w art. 25 ustawy. W stosunku do dotychczasowych regulacji zakres danych został uzupełniony o wskazanie typu wizy. Ponadto przewidziano, że naklejka wizowa ma zawsze zawierać imię i nazwisko cudzoziemca oraz jego fotografię. Obecnie przepis przewidywał jedynie możliwość ich zamieszczenia.

Regulacja odpowiada rozwiązaniom przyjętym dla wiz Schengen w art. 27 i załączniku VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 40

Przepis określa sposób i tryb postępowania w przypadku wykrycia błędów w naklejce wizy krajowej, rozróżniając sposób postępowania w zależności od czasu, w którym nastąpiło wykrycie błędów.

Zgodnie z ust. 1, jeżeli w naklejce wizy krajowej wykryty został błąd przed jej zamieszczeniem w dokumencie podróży, w polskim dokumencie tożsamości cudzoziemca lub na blankiecie wizowym naklejkę wizową wizy krajowej unieważnia się.

Jeżeli zaś błąd został wykryty po zamieszczeniu naklejki wizowej wizy krajowej w dokumencie podróży, w polskim dokumencie tożsamości cudzoziemca lub na blankiecie wizowym organ, który ją wydał, unieważnia naklejkę wizową, a w dokumencie podróży, w polskim dokumencie tożsamości cudzoziemca lub na blankiecie wizowym zamieszcza nową naklejkę wizową wizy krajowej.

W uregulowaniu uwzględniono rozwiązania przyjęte w stosunku do wizy Schengen w art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 41

Przepis wskazuje przesłanki przedłużenia cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej okresu ważności wydanej wizy krajowej lub okresu pobytu objętego tą wizą. Ponadto regulacja określa tryb przedłużenia okresu ważności wydanej wizy krajowej lub okresu pobytu objętego tą wizą. Powyższe jest zgodne z art. 33 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 odnoszącym się do wiz Schengen.

W ust. 1 doprecyzowano przesłankę zawartą w pkt 1 poprzez wskazanie, że ważny interes zawodowy lub osobisty cudzoziemca albo względy humanitarne przemawiające za przedłużeniem okresu ważności wydanej wizy krajowej lub okresu pobytu objętego tą wizą muszą uniemożliwiać cudzoziemcowi opuszczenie tego terytorium przed upływem terminu ważności wizy lub przez końcem objętego wizą dozwolonego okresu pobytu.

W pkt 2 ust. 1 odnosząc się do zdarzeń, które są przyczyną ubiegania się o przedłużenie wizy, wskazano, że wystąpiły one niezależnie od woli cudzoziemca i nie były możliwe do przewidzenia w dniu składania wniosku o wydanie wizy krajowej.

Z kolei w pkt 4 ust. 1 zrezygnowano z dotychczasowego odesłania do przepisów określających okoliczności, z powodu których odmawia się wydania wizy krajowej, stosując opisowe wskazanie tej przesłanki w celu uzyskania większej przejrzystości.

Ust. 3 przewiduje, że gdy cudzoziemiec przebywa w szpitalu, a jego stan zdrowia wyklucza możliwość opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wówczas przedłuża się okres ważności wydanej wizy krajowej lub okres pobytu objęty tą wizą do dnia, w którym stan jego zdrowia pozwoli na opuszczenie terytorium Polski. Jednocześnie w ust. 4 przewidziano, że organ właściwy do przedłużenia wizy krajowej może powołać biegłego lekarza w celu wydania opinii o stanie zdrowia cudzoziemca.

art. 42

Uregulowanie odnosi się do pobytu cudzoziemca w Polsce na podstawie wizy Schengen lub na podstawie wizy krajowej i nakłada na cudzoziemca, który zamierza przedłużyć pobyt na podstawie wizy, obowiązek złożenia wniosku o przedłużenie wizy, wskazując przy tym termin wykonania tego obowiązku. Powyższe uregulowanie wprowadzi jeden termin do

złożenia wniosku o przedłużenie wizy i zastąpi dotychczas obowiązujące regulacje prawne przewidujące dwa terminy, tzn. termin do złożenia wniosku o przedłużenie wizy jednolitej – 7 dni oraz termin do złożenia wniosku o przedłużenie wizy krajowej – 14 dni.

Jednocześnie przewidziano również odstępstwa od obowiązku zachowania terminu do złożenia wniosku o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej, tj. w przypadku, o którym mowa w art. 33 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, tzn. gdy posiadacz wizy wykaże, że na skutek siły wyższej lub ze względów humanitarnych nie jest możliwe opuszczenie przez niego terytorium państw członkowskich (w tym przypadku Polski) przed upływem terminu ważności wizy lub przed końcem objętego wiza okresu pobytu lub gdy cudzoziemiec przebywa w szpitalu. Wówczas wniosek może być złożony w ostatnim dniu okresu pobytu oznaczonego w posiadanej wizie Schengen lub wizie krajowej.

Ponadto przepis określa w ust. 3 zakres danych, które powinien zawierać wniosek cudzoziemca ubiegającego się o przedłużenie wizy oraz wskazuje dokumenty składane razem z wnioskiem.

Przepis odpowiada regulacjom przyjętym wobec wizy Schengen w art. 33 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

W ust. 3 w pkt 3 wśród dokumentów, które składa cudzoziemiec ubiegający się o przedłużenie wizy krajowej, wskazano dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub zawarcie umowy podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnej przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością powrotu z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w której ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku. Powyższe nawiązuje do art. 15 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 – w przypadku przedłużenia wizy krajowej.

W ust. 4 przewidziano, że do oceny wymogów dotyczących posiadania ubezpieczenia medycznego, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, stosuje się odpowiednio art. 32 ust. 3 i 4.

Powyższe rozwiązanie odpowiada art. 15 ust. 5 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 43

Przepis przewiduje tryb postępowania w przypadku złożenia wniosku o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej po terminie, a także reguluje kwestię potwierdzenia złożenia wniosku.

Z ust. 1 wynika, że wniosek o przedłużenie wizy złożony po terminie oraz wniosek o przedłużenie wizy krajowej wydanej na okres postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, na osiedlenie się lub na pobyt rezydenta długoterminowego WE, pozostawia się bez rozpoznania. Z powyższego uregulowania wyłączone są przypadki, w których obowiązku zachowania terminu do złożenia wniosku nie stosuje się, tj. opisanych w art. 42 ust. 2.

Ust. 2 przewiduje, że jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany, właściwy organ zamieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla, który potwierdza złożenie wniosku o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej.

W ust. 3 przyjęto, że jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione, pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do czasu wydania decyzji ostatecznej w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej, zaś w ust. 4 wskazano, że regulacja powyższa nie ma zastosowania w razie zawieszenia postępowania w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej na wniosek strony.

Proponowana zmiana ma na celu usprawnienie prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawie przedłużania wiz oraz odciążenie wojewodów. Obowiązujące obecnie przepisy przewidują, iż wojewoda na czas toczącego się postępowania w sprawie o przedłużenie wizy wydaje cudzoziemcowi wizę krajową na okres pobytu powyżej 90 dni. W omawianych wyżej przypadkach okres pobytu wskazany w wydawanej cudzoziemcowi przez wojewodę wizie krajowej był często dłuższy niż czas prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie przedłużenia wizy. Z uwagi na powyższe zasadna wydaje się rezygnacja z dotychczasowego rozwiązania na rzecz uregulowania przewidującego, iż pobyt cudzoziemca na terytorium Polski uważa się za legalny do czasu wydania decyzji ostatecznej w sprawie przedłużenia wizy.

art. 44

Przepis określa organ właściwy do przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej. Przewiduje również, że rozstrzygnięcie w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej następuje w drodze decyzji, a przedłużoną wizę zamieszcza się w dokumencie podróży w formie naklejki wizowej (co odpowiada regulacji odnoszącej się do wizy Schengen przyjętej w art. 33 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009).

art. 45

Uregulowanie odnosi się do sytuacji, gdy cudzoziemiec jest obowiązany opuścić terytorium Polski.

Ust. 1 ustala zasadę, że cudzoziemiec jest obowiązany opuścić terytorium Polski przed upływem okresu pobytu objętego wizą Schengen lub wizą krajową oraz przed upływem okresu ważności tej wizy, chyba że posiada ważny dokument uprawniający do pobytu na tym terytorium.

Ust. 2 dotyczy cudzoziemca przebywającego na terytorium Polski na podstawie umowy międzynarodowej o zniesieniu obowiązku wizowego lub jednostronnego zniesienia obowiązku wizowego, lub wobec którego stosuje się częściowe lub całkowite zniesienie obowiązku wizowego, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz. Urz. WE L 81 z 21.03.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 65, z późn. zm.).

Ust. 3 dotyczy cudzoziemca przebywającego na terytorium Polski w ruchu bezwizowym na podstawie umowy międzynarodowej o zniesieniu obowiązku wizowego lub w związku z jednostronnym zniesieniem przez Rzeczpospolitą Polską obowiązku wizowego, zaś ust. 4 określa sposób obliczania terminu do opuszczenia terytorium Polski, gdy wejście w życie wypowiedzenia umowy o całkowitym lub częściowym zniesieniu obowiązku wizowego lub przywrócenie obowiązku wizowego nastąpiło przed ogłoszeniem o tym w formie prawem przewidzianej.

art. 46

Regulacja odnosi się do konsultacji możliwości wyrażenia zgody na wydanie wizy Schengen przez organ wizowy innego państwa obszaru Schengen.

Przepis przewiduje, że organem właściwym do wyrażania zgody na wydanie wizy Schengen przez organ innego państwa obszaru Schengen jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców działający jako centralny organ wizowy. Konsultuje on możliwość wyrażenia zgody na wydanie wizy Schengen przez organ innego państwa obszaru Schengen z organami wskazanymi w art. 33 ust. 2.

Powyższa regulacja uwzględnia rozwiązania przyjęte w art. 22 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 47

Regulacja określa organy właściwe do informowania organów innych państw obszaru Schengen o wydaniu wizy Schengen o ograniczonej ważności terytorialnej w przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 oraz o wydaniu wizy Schengen w przypadku, o którym mowa w art. 31 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 48

Przepis wskazuje organy właściwe do gromadzenia informacji o wizach Schengen wydanych przez konsulów innych państw obszaru Schengen oraz o wizach z ograniczoną ważnością terytorialną wydanych przez organy tych państw, a także polskie organy, którym w dalszej kolejności przekazywane są informacje o wizach Schengen wydanych przez konsulów innych państw obszaru Schengen.

Regulacja uwzględnia art. 25 ust. 4 i art. 31 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

9) w rozdziale dotyczącym wiz dodano art. 48a – 48h

art. 48a

Dodawany przepis reguluje kwestie unieważniania oraz cofania wizy krajowej.

Wizę krajową unieważnia się, jeżeli już w chwili jej wydawania zachodziły okoliczności uzasadniające odmowę jej wydania, lecz ujawniły się już po tym zdarzeniu. Wizę tę cofa się natomiast, jeżeli po jej wydaniu cudzoziemiec przestał spełniać warunki do jej wydania.

Przepis ust. 3 wskazuje ponadto na możliwość cofnięcia wizy krajowej na wniosek posiadacza tej wizy.

Regulacje powyższe odpowiadają takim rozwiązaniom przyjętym w stosunku do wiz Schengen w art. 34 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 48b

Przepis określa organy właściwe do wydania decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej oraz tryb odwoławczy od decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej wydanej przez konsula oraz przez komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej.

W ust. 2 przewidziano, że jeżeli decyzję wydał konsul, wówczas przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten organ, a jeżeli komendant placówki Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej – odwołanie składa się do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

W ust. 3 wskazano termin na złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez konsula.

W ust. 4 określono, że decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Oznacza, to że, że cudzoziemiec, któremu unieważniono lub cofnięto wizę będzie zobowiązany do natychmiastowego opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co jest zasadne z uwagi na fakt, że zgodnie z art. 48a ust. 1 wiza będzie unieważniana, jeżeli w chwili jej wydawania zachodziły okoliczności uzasadniające odmowę jej wydania, czyli może to być fakt figurowania danych cudzoziemca w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, jak też gdy wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może stanowić zagrożenie dla obronności państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub naruszać interes Rzeczypospolitej Polskiej (art. 30 pkt 1 i 4).

Natomiast w ust. 5 przewidziano, że wydanie decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej odnotowuje się w dokumencie podróży cudzoziemca.

Uregulowania uwzględniają rozwiązania wynikające z art. 34 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 w odniesieniu do wizy Schengen.

art. 48c

W przepisie przewidziano, że do unieważnienia lub cofnięcia wizy krajowej stosuje się odpowiednio przepis art. 34 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, który określa wymogi techniczne odnośnie postępowania z wizą w przypadku jej unieważnienia lub cofnięcia.

art. 48d

Przepis nakłada na organ, który unieważnił lub cofnął wizę Schengen wydaną przez inne państwo obszaru Schengen, obowiązek poinformowania o tym właściwego organu państwa, które wydało wizę.

Powyższe uwzględnia art. 34 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

art. 48e

Przepis określa organy właściwe do gromadzenia informacji o wizach Schengen, które zostały wydane przez polskie organy, a następnie unieważnionych lub cofniętych przez organy innych państw obszaru Schengen. Uregulowanie wprowadzono w związku z przewidzianym w art. 34 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 obowiązkiem informowania organu państwa członkowskiego, które wydało wizę, o unieważnieniu lub cofnięciu tej wizy przez inne państwo członkowskie.

art. 48f

Przepis stanowi upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zagranicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, dokumentów potwierdzających pełnienie funkcji szefów i członków personelu misji dyplomatycznych, kierowników urzędów konsularnych i członków personelu konsularnego państw obcych oraz innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, a także status członków ich rodzin, wzorów ww. dokumentów oracz oznaczenia wiz Schengen lub wiz krajowych wydawanych ww. osobom.

Dotychczas upoważnienie to było zawarte w art. 46 ustawy.

art. 48g

Przepis stanowi upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych do określenia, w drodze

rozporządzenia:

- 1) oznaczenia wiz Schengen lub wiz krajowych, z wyłączeniem tranzytowej wizy lotniskowej, o której mowa w art. 2 pkt 5 Wspólnotowego Kodeksu Wizowego, wiz wydawanych szefom i członkom personelu misji dyplomatycznych, kierownikom urzędów konsularnych i członkom personelu konsularnego państw obcych oraz innym osobom zrównanym z nimi pod względem przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych oraz członkom ich rodzin,
- 2) wzoru blankietu wizowego,
- 3) wzorów formularzy wniosków o wydanie wizy krajowej lub przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej i wymogów dotyczących fotografii dołączanej do wniosku o wydanie wizy krajowej lub wniosku o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej,
- 4) sposobu odnotowywania przyjęcia wniosku o wydanie wizy krajowej,
- 5) wzoru naklejki wizowej wizy krajowej,
- 6) sposobu przekazywania Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców danych z wniosku o wydanie wizy:
  - a) przez konsula w przypadkach, o których mowa w art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1, art. 47 ust. 2,
  - b) przez Komendanta Głównego Straży Granicznej i ministra właściwego do spraw zagranicznych w przypadku, o którym mowa w art. 47 ust. 2,
- 7) wzoru stempla potwierdzającego złożenie wniosku o przedłużenie wizy Schengen,
- 8) sposobu unieważniania naklejki wizowej wizy krajowej w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 2,
- 9) sposobu odnotowywania przez konsula, ministra właściwego do spraw zagranicznych, komendanta placówki Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej wydania decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy krajowej w dokumencie podróży, polskim dokumencie tożsamości cudzoziemca lub na osobnym blankiecie wizowym,
- 10) wzoru formularza, na którym wydaje się decyzję o odmowie wydania wizy krajowej, unieważnieniu lub cofnięciu wizy krajowej,

11) sposobu zamieszczania naklejki wizowej wizy krajowej w dokumencie podróży, polskim dokumencie tożsamości cudzoziemca lub na osobnym blankiecie wizowym,

12) sposobu anulowania wizy krajowej wydawanej w toku postępowań: o wydanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

Brzmienie upoważnienia uwzględnia zmiany wprowadzone projektem ustawy w przepisach ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach dotyczących wiz.

art. 48h

W regulacji przewidziano, że w zakresie nieuregulowanym przepisami rozdziału dotyczącego wiz stosuje się przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

10) art. 53

Przepis określa przesłanki udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. Zmiana w ust. 6 pkt 1 została wprowadzona w związku z przyjęciem w projekcie ustawy nowego podziału na typy wiz, tzn. wizy Schengen (dotychczas wizy jednolite) i wizy krajowe. Polega ona na zastąpieniu pojęcia „wiza jednolita” pojęciem „wiza Schengen” oraz wskazaniu odesłania do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

11) art. 57

Regulacja przewiduje uchylenie ust. 2, co jest konsekwencją rezygnacji z uregulowania, do której odsyłał ten przepis, tj. dotychczasowy art. 29 ust. 3 (określał termin, na jaki wydaje się wizę cudzoziemcowi, który zamierza wykonywać na terytorium Polski pracę zależną od rytmu pór roku przez czas określony).

12) art. 61

Przepis dotyczy złożenia przez cudzoziemca wniosku o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. Zmiany w ust. 1 i w ust. 1a pkt 1 zostały wprowadzone w związku z przyjęciem w projekcie ustawy nowego podziału na typy wiz, tzn. wizy Schengen (dotychczas wizy jednolite) i wizy krajowe. Pojęcia „wiza jednolita” zastąpiono pojęciem „wiza Schengen” oraz wskazano odesłania do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

13) art. 65

Przepis reguluje kwestie związane z udzielaniem zezwolenia na pobyt rezydenta

długoterminowego WE cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Polski. Zmiana brzmienia ust. 2 pkt 5 i ust. 4 pkt 3 dotyczy zastąpienia przewidzianego w uregulowaniach terminu „wiza jednolita” pojęciem „wiza Schengen”, a także wskazania odesłania do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

14) art. 71a

Regulacja dotyczy złożenia przez cudzoziemca wniosku o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE. Nadanie nowego brzmienia ust. 2 pkt 1 lit. b wynika z konieczności dostosowania przepisu do przyjętej w projektowanej ustawie terminologii i zastąpieniu pojęcia „wiza jednolita” pojęciem „wiza Schengen”, a także wskazaniu odesłania do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

15) art. 85

Proponowane w przepisie zmiany, tzn. nadanie nowego brzmienia ust. 1a i dodanie nowego ust. 1b, są związane z dodaniem do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach art. 86a, który określa sytuacje, gdy od cudzoziemca pobiera się odciski linii papilarnych. Przepis ten ma dotyczyć także Służby Celnej, więc należało wprowadzić możliwość sprawowania kontroli legalności pobytu w szerszym zakresie niż to jest obecnie. W obecnym stanie prawnym kontrola ta jest ograniczona do zakresu niezbędnego do prowadzenia przez organy Służby Celnej postępowań w sprawach celnych. Tak wąski zakres uniemożliwiłby organom Służby Celnej dokonywanie tej kontroli w trakcie wykonywania innych niż prowadzenie postępowania celnego zadań ustawowych. W razie zaistnienia przesłanek do podjęcia kontroli legalności pobytu cudzoziemca w trakcie wykonywania tych innych zadań ustawowych organy Służby Celnej musiałyby wzywać do przeprowadzenia tej kontroli uprawnione organy, np. Straży Granicznej lub Policji. Byłoby to nieekonomiczne z punktu widzenia finansów państwa, gdyż wymagałoby zaangażowania dwóch organów zamiast jednego. Obecny stan prawny powodowałby również utrudniania dla cudzoziemców, którzy są poddawani kontroli legalności pobytu, z uwagi na zbędne wydłużenie czasu jej trwania.

16) art. 86a

Przepis upoważnia funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji lub funkcjonariuszy celnych oraz pracowników Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub urzędu wojewódzkiego do pobrania od kontrolowanego cudzoziemca odcisków linii papilarnych podczas kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Uregulowanie wprowadzono,

mając na uwadze realizację podczas kontroli legalności pobytu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, s. 60). Ust. 1 stanowi, że w przypadku nieokazania przez cudzoziemca, podczas kontroli legalności pobytu cudzoziemców, dokumentu, na podstawie którego można ustalić jego tożsamość, lub w przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie co do autentyczności dokumentu okazanego przez cudzoziemca, funkcjonariusze Straży Granicznej, Policji lub funkcjonariusze celni oraz pracownicy Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub urzędu wojewódzkiego, w celu ustalenia tożsamości, pobierają obligatoryjnie od cudzoziemca odciski linii papilarnych. Ust. 2 reguluje przypadki, w których podczas kontroli legalności pobytu cudzoziemców, funkcjonariusze Straży Granicznej, Policji lub funkcjonariusze celni oraz pracownicy Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub urzędu wojewódzkiego mogą pobrać od cudzoziemca odciski linii papilarnych. Zgodnie z ust. 3 ustalenie tożsamości cudzoziemca, weryfikacja tożsamości posiadacza wizen Schengen lub stwierdzenie jej autentyczności odbywa się poprzez sprawdzenie danych biometrycznych w Wizowym Systemie Informacyjnym.

17) art. 88

Przepis określa przesłanki wydania cudzoziemcowi decyzji o wydaleniu z terytorium Polski. Dotychczasowy ust. 1 w pkt 4a wskazywał, że ww. decyzja jest wydawana, gdy dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, jeżeli cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizen jednolitej pobytowej lub w ruchu bezwizowym. Zmiana brzmienia pkt 4a polega na wskazaniu wizen Schengen w miejsce dotychczasowej wizen jednolitej, zgodnie z terminologią wprowadzoną projektowaną ustawą. Ponadto w regulacji wprowadzono wyłączenie, które wskazuje, że powyższe uregulowanie nie obejmuje wizen upoważniającej tylko do wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

18) art. 89

Uregulowanie wskazuje okoliczności, w których decyzji o wydaleniu cudzoziemca nie wydaje się, a wydanej nie wykonuje. W ust. 1 wprowadzono zmianę w pkt 3, wskazując wizen Schengen zamiast wizen jednolitej oraz zmieniając odesłanie do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

19) art. 90

Przepis odnosi się do decyzji o wydaleniu. Wprowadzane zmiany dotyczą brzmienia ust. 3 i 4. W ust. 3 przewidziano, że decyzja o wydaleniu powoduje z mocy prawa unieważnienie wizy krajowej, cofnięcie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony oraz zezwolenia na pracę, natomiast w ust. 4 wskazano, że decyzja o wydaleniu wydana na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 11 lub pkt 12 powoduje z mocy prawa unieważnienie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego. Wprowadzone w ww. przepisach zmiany uwzględniają fakt, że zasady unieważniania wiz Schengen zostały określone w rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, zaś w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach można uregulować kwestie unieważniania tylko wiz krajowych.

20) art. 97

Regulacja określa przypadki, w których cudzoziemca można zobowiązać do opuszczenia terytorium Polski.

Zmiana wprowadzona w ust. 2 polega na zastąpieniu w pkt 2 terminu „wiza jednolita” pojęciem „wiza Schengen”, a także na wskazaniu odesłania do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

Ust. 4 przewiduje, że decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powoduje z mocy prawa unieważnienie wizy krajowej, cofnięcie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony oraz zezwolenia na pracę. W ust. 5 natomiast określono, że decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydana na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 11 lub pkt 12 powoduje z mocy prawa unieważnienie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego. Powyższe uregulowania uwzględniają fakt, że zasady unieważniania wiz Schengen zostały określone w rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, zaś w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach można uregulować kwestie unieważniania tylko wiz krajowych.

21) art. 100n

Przepis dotyczy decyzji o wydaleniu cudzoziemca wydanej przez organ wydającego państwa członkowskiego. W ust. 1 brzmienie pkt 4 zmieniono w celu dostosowania do przyjętego w projekcie ustawy nowego podziału na typy wiz. Pojęcia „wiza jednolita” zastąpiono pojęciem

„wiza Schengen” oraz wskazano odesłania do właściwego przepisu określającego cel, w jakim jest wydawana wiza.

22) art. 125 ust. 1

Proponowana zmiana ma charakter dostosowawczy i wynika z uregulowań przyjętych w ustawie o cudzoziemcach wskutek dostosowania przepisów ustawy do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Zmiana brzmienia pkt 1 ma na celu rozszerzenie regulacji wskazującej organy właściwe do prowadzenia rejestru spraw dotyczących wiz o dodatkowe organy, tj. komendanta oddziału Straży Granicznej, co wynika z uprawnienia, jakie na podstawie art. 44 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (w brzmieniu dotychczasowym) posiadają komendanci oddziałów Straży Granicznej, polegającego na wydawaniu decyzji o unieważnianiu wiz, jak również ministra właściwego do spraw zagranicznych, który w projektowanym art. 48e został wskazany jako organ właściwy do gromadzenia informacji o wizach Schengen wydanych przez polskie organy, unieważnionych lub cofniętych przez organy innych państw obszaru Schengen.

23) art. 126 ust. 1 pkt 1

Zmiana brzmienia lit. a ma na celu uzupełnienie przepisu, który określa zakres danych przechowywanych w rejestrze spraw dotyczących wiz, o wskazanie danych dotyczących cudzoziemców objętych postępowaniami w sprawie cofnięcia wizen Schengen lub wizen krajowej. W projekcie ustawy zostały bowiem wprowadzone regulacje dotyczące cofania wizen Schengen lub wizen krajowej uwzględniające rozwiązania przyjęte w art. 34 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

24) art. 132

Przepis określa, jakie rejestry, ewidencja i wykaz wchodzi w skład krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców o nazwie „System Pobyt”.

Zmiana ust. 2 pkt 1 polega na dodaniu do dotychczasowego wyłączenia z Systemu Pobyt rejestrów prowadzonych przez konsula także rejestrów prowadzonych przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, gdyż organ ten nie ma dostępu do tego systemu.

W ust. 2 w pkt 13 brzmienie lit. a dostosowano do przyjętego w projekcie podziału na typy wiz i cele, w jakich są wydawane. W miejsce wskazanego w przepisie rejestru wniosków, wydanych postanowień i decyzji w sprawach o wydanie wizen wjazdowych w celu repatriacji

wskazano rejestr wniosków, wydanych postanowień i decyzji w sprawach o wydanie wizej krajowej w celu repatriacji.

W konsekwencji zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, w tym zastąpienia pojęcia „wiza jednolita” pojęciem „wiza Schengen”, konieczne stało się dostosowanie przepisów innych ustaw zawierających uregulowania odnoszące się do wiz, tzn.:

1) ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej

Zmiana w art. 23 w ust. 1 polega na dodaniu pkt 5. Zgodnie z przepisem do konsula będzie należało rozpatrywanie wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy od decyzji o odmowie wydania wizej Schengen lub wizej krajowej. Powyższe rozwiązanie jest konsekwencją regulacji wprowadzonej w art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

2) ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry

Zmiana w art. 16 polega na nadaniu nowego brzmienia ust. 1i. Przepis dotyczy możliwości odbywania przez lekarzy cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących zawód na terytorium Polski wyłącznie w celu odbycia szkolenia podyplomowego lub uzyskania tytułu naukowego, posiadających określone tytuły pobytowe, specjalizacji na zasadach określonych w przepisach o odbywaniu studiów i uczestniczeniu w badaniach naukowych i szkoleniach przez osoby niebędące obywatelami polskimi oraz o zasadach odpłatności za te studia i szkolenia. Wśród tytułów pobytowych cudzoziemca dotychczas była wskazana wiza pobytowa. W związku z przyjętym w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach podziałem na typy wiz, konieczne było dostosowanie przepisu w tym zakresie.

3) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

art. 33

W ust. 1 nadano nowe brzmienie pkt 1 ustalając, że wszczęcie postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy powoduje z mocy prawa unieważnienie wizej krajowej. W ust. 2 przewidziano, że organ przyjmujący wniosek odnotowuje unieważnienie wizej krajowej oraz wygaśnięcie decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dokumentach podróży wnioskodawcy i osoby, w imieniu której wnioskodawca występuje.

Powyższe regulacje uwzględniają fakt, że zasady unieważniania wiz Schengen zostały określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, zaś w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach można uregulować kwestie unieważniania tylko wiz krajowych.

art. 92

Zmiana w ust. 1 polega na nadaniu nowego brzmienia pkt 2. Przepis określa wymogi wobec cudzoziemca, który składa wniosek o udzielenie azylu za granicą i przybywa na terytorium Polski na podstawie wizy krajowej w celu udziału w postępowaniu w sprawie o udzielenie azylu lub w związku z udzieleniem azylu. Brzmienie przepisu zostało dostosowane do przyjętego w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach podziału na typy wiz.

4) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Zmiany w art. 87 ust. 1 pkt 12 polegają na nadaniu nowego brzmienia lit. a, b i d, tj. przepisom odnoszącym się do wiz. W lit. a i b znajdują się odesłania do przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach zmienionych projektowaną ustawą. Dlatego też zawarte w ww. regulacji odesłania dostosowano do brzmienia przepisów wprowadzonych projektem ustawy. Ponadto dotychczas w lit. d była wskazana wiza jednolita, którą obecnie zgodnie z terminologią wprowadzoną projektem ustawy zastąpiła wiza Schengen, co wymagało dostosowania w tym zakresie także ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

5) ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin

Zmiana dotyczy art. 10, w którym ust. 1 otrzymał nowe brzmienie. Przepis dotyczy członków rodziny obywatela UE niebędących obywatelami UE i stanowi, że wydaje się im wizę Schengen lub wizę krajową w celu dołączenia do obywatela państwa członkowskiego lub przebywania z nim. Uregulowanie zostało dostosowane do podziału na typy wiz przyjętego w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

6) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej

Zmiana polega na dostosowaniu brzmienia załącznika do regulacji wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, w części określającej

stawki opłaty i zwolnienia od opłat w zakresie dotyczącym wiz.

W ust. 6 ustalono dodatkową stawkę opłaty za wizę wydawaną przez komendanta placówki Straży Granicznej dla jednej osoby, wyodrębniając opłatę za wizę wydawaną dzieciom w wieku od 6 do 12 lat w wysokości równowartości 35 euro. Powyższe rozwiązanie jest zgodne z art. 16 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Mając na uwadze, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 nie przewiduje wydawania wiz grupowych, zrezygnowano z określania stawki dla grupy osób.

Ponadto w ust. 6 dodano do zwolnień od opłat wizę dla przedstawicieli organizacji niekomercyjnych w wieku do 25 lat uczestniczących w seminariach, konferencjach, imprezach sportowych, kulturalnych i edukacyjnych organizowanych przez organizacje niekomercyjne, uwzględniając art. 16 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

W ust. 7 dotyczącym opłat za przedłużenie wizy dostosowano terminologię w zakresie wiz wprowadzoną projektowaną ustawą w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach. W miejsce wizy jednolitej została wskazana wiza Schengen. Przewidziano również zwolnienie z opłaty za przedłużenie wizy Schengen w przypadkach, o których mowa w art. 33 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

Ponadto zarówno w ust. 6, jak i w ust. 7 ustalono, że przeliczanie równowartości euro na złote będzie dokonywane według referencyjnego kursu euro ogłoszonego przez Europejski Bank Centralny w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień złożenia wniosku odpowiednio o wydanie wizy lub o przedłużenie wizy. Wskazany sposób przeliczania euro na złote uwzględnia brzmienie art. 16 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009.

7) ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej

Proponowane zmiany odnoszą się do brzmienia art. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej nadanego projektem ustawy o zmianie ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2480), który niebawem zostanie skierowany do drugiego czytania w Sejmie.

Zmiana dotycząca art. 6 pkt 1 polega na umożliwieniu dostępu do VIS także w celu podjęcia decyzji o cofnięciu wizy, którą to instytucję wprowadza się projektowaną ustawą w ustawie o cudzoziemcach, dostosowując jej przepisy do uregulowań wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009. Zgodnie bowiem z art. 33 ust. 7 i art. 34 ust. 8 ww. rozporządzenia informacje na temat przedłużonej wizy oraz informacje o unieważnionej lub cofniętej wizie wprowadza się do systemu VIS zgodnie z art. 13 i 14 rozporządzenia VIS. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 w art. 54 pkt 7 nadaje nowe brzmienie art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi ma temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS), który określa zakres informacji wprowadzanych do systemu VIS w przypadku unieważnienia lub cofnięcia wizy. Ponieważ zakres przedmiotowy tego przepisu uległ zawężeniu i nie obejmuje obecnie informacji o skróceniu okresu ważności wizy należało usunąć tę część przepisu z art. 6 ust. 1 ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej.

Zmiana dotycząca art. 6 pkt 2 polega na zastąpieniu dotychczasowego odesłania do art. 17 ust. 2 Konwencji Wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach odesłaniem do Wspólnotowego Kodeksu Wizowego, bowiem na podstawie art. 56 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 art. 17 ww. Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen został uchylony.

W art. 9 projektu ustawy przewidziano, że zaproszenia wpisane do ewidencji zaproszeń przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność.

Z art. 10 wynika, że wizy wydane na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane. Ponadto wskazano, że do wiz jednolitych wydanych przed dniem wejścia w życie ww. ustawy stosuje się przepisy o wizach Schengen. Zgodnie z przepisem do wiz wydanych w celu, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy w brzmieniu przed projektowaną nowelizacją, mają być stosowane przepisy dotyczące wiz wydanych w celu, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 –

7 w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. Przyjęto także, że do wiz wydanych w celu, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach stosuje się przepisy dotyczące wiz wydanych w celu, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 26 ustawy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. Ponadto wskazano, że do wiz wydanych na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach stosuje się przepisy dotyczące wiz wydanych w celu, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

Zasadne jest zachowanie ważności wiz wydanych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, tak aby nie doszło do sytuacji, w której cudzoziemcy będą musieli wyjechać z Polski, gdyż ich pobyt w naszym kraju stałby się nielegalny.

W art. 11 przewidziano, że do dnia 4 kwietnia 2011 r. konsul jest obowiązany uzasadniać ustnie odmowę wydania wizy, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 18 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, może jednak odstąpić od uzasadnienia w całości lub w części, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa. Obecnie nie ma odwołań od decyzji o odmowie wydania wizy i nie uzasadnia się takich decyzji. Dopiero projektowana ustawa w art. 37 ust. 4 ustawy o cudzoziemcach przewiduje tryb odwoławczy od decyzji o odmowie wydania wizy. Zgodnie z projektem przepis ten w odniesieniu do wiz wydanych przez konsula wchodzi w życie dopiero z dniem 5 kwietnia 2011 r. (co dopuszcza art. 58 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009). Jednakże zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich zmieniającą rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77) istnieje obowiązek wprowadzenia w prawie krajowym ułatwień wjazdu i pobytu dla członków rodziny obywatela UE, którzy do niego dołączają lub z nim przebywają, a którzy nie mieszczą się w definicji członka rodziny określonej w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz obowiązek uzasadnienia każdej odmowy wjazdu lub pobytu tych osób. W związku z powyższym należało w przepisie przejściowym przewidzieć tymczasowo – do dnia 5 kwietnia 2011 r. – obowiązek ustnego uzasadniania przez konsula wydanej decyzji o odmowie wydania wizy w celu dołączenia do

obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej lub przebywania z nim.

Art. 12 rozstrzyga, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

W art. 13 wskazano, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 20 ust. 1, art. 4 i art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 1, art. 48f i art. 48g ust. 1 ww. ustawy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy.

W art. 14 zaproponowano, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 5 kwietnia 2010 r. Konieczne jest dostosowanie przepisów ustawy do prawa Unii Europejskiej w jak najszybszym możliwym czasie, przy jednoczesnym zachowaniu stosownego *vacatio legis*, niezbędnego do zapoznania się z nowymi regulacjami i przygotowanie do ich stosowania. Jednocześnie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 58 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 jego przepisy mają być stosowane od dnia 5 kwietnia 2010 r. Przepis przewiduje wyjątki odnośnie wejścia w życie ustawy, a mianowicie

– art. 37 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, art. 48a ust. 5 i art. 48b ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach ma być stosowany od dnia 5 kwietnia 2011 r. (co jest zgodne z art. 58 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009),

– art. 87a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach ma być stosowany zgodnie z określoną przez Komisję Europejską datą rozpoczęcia funkcjonowania Systemu Informacji Wizowej w Rzeczypospolitej Polskiej (rozwiązanie to uwzględnia art. 48 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23

grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty objęte ustawą

Przepisy ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw będą oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) cudzoziemców,
- 2) organy właściwe w sprawach cudzoziemców:
  - a) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
  - b) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - c) Szefa Agencji Wywiadu,
  - d) Komendanta Głównego Straży Granicznej i komendantów oddziałów i placówek Straży Granicznej,
  - e) Komendanta Głównego Policji,
  - f) ministra właściwego do spraw zagranicznych,
  - g) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
  - h) ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
  - i) Szefa Służby Celnej,
  - j) konsulów,
  - k) wojewodów,
  - l) jednostki samorządu terytorialnego (gminy),
- 3) organy zobowiązane do wydania aktów wykonawczych wynikających z projektowanej regulacji:
  - a) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
  - b) ministra właściwego do spraw zagranicznych,
  - c) ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. Konsultacje

Projekt ustawy został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych i administracji. W procesie uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy został przedstawiony do zaopiniowania wojewodom, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W wyniku przeprowadzonej analizy uwag zgłoszonych przez poszczególnych wojewodów wybrano te, których uwzględnienie było w projekcie możliwe i wprowadzono stosowne zmiany. Jednakże część z przekazanych uwag nie mogła zostać przyjęta ze względu bądź na zakres proponowanych zmian, daleko wykraczający poza przyjęte założenia nowelizacji, bądź niewłaściwą interpretację przepisów, bądź też charakter propozycji, jedynie sygnalizujący określone problemy.

Uwagi zgłoszone przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz Helsińską Fundację Praw Człowieka zostały omówione podczas konferencji uzgodnieniowej, w czasie której ustalono, w jakim zakresie uwagi te zostaną uwzględnione, oraz wyjaśniono, dlaczego niektóre nie mogą zostać zaakceptowane.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

W ramach konsultacji społecznych i w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wnioskodawca nie otrzymał zgłoszeń podmiotów zainteresowanych pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Skutki finansowe związane z wejściem w życie projektowanej ustawy obejmą:

- 1) koszty związane z dokonaniem nowych tłumaczeń pouczeń dla cudzoziemców o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciężących na nich obowiązkach w sprawach uregulowanych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach

W związku ze zmianą niektórych przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach konieczne jest przygotowanie nowych pouczeń dla cudzoziemców o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach w sprawach uregulowanych w ustawie i dokonanie ich tłumaczenia.

Szacuje się, że koszty z tym związane wyniosą 20 000 zł. Koszty te zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, i nie będą stanowić tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

2) koszty związane ze zmianą przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach dotyczących zaproszeń

Koszty te obejmą wydatki związane z przygotowaniem nowego wzoru zaproszenia i wydrukowaniem blankietów zaproszeń według nowego wzoru, które wyniosą łącznie ok. 298 590 zł.

Oszacowania ww. kosztów dokonano, biorąc pod uwagę, że:

– koszty przygotowania nowego wzoru zaproszenia wyniosą ok. 12 500 zł (wprowadzeniu zmian w tekstach wykonanych metodą offsetową – bez zmiany matrycy stalorytnicznej),

– koszty wydrukowania blankietów zaproszeń według nowego wzoru wyniosą ok. 286 090 zł, przy założeniu, że cena jednostkowa zaproszenia wyniesie ok. 4,27 zł (zgodnie z informacją uzyskaną z Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych) oraz że liczba wydawanych zaproszeń, których w 2008 r. wydano ok. 60 000, ulegnie zwiększeniu do ok. 67 000.

Ww. koszty związane z przygotowaniem nowego wzoru zaproszenia i wydrukowaniem blankietów zaproszeń według nowego wzoru zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, i nie będą stanowić tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

Zmiana wzoru formularza wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń nie pociągnie za sobą dodatkowych kosztów związanych z ich przygotowaniem i

wydrukowaniem. Przygotowanie nowego wzoru wniosku będzie polegało na dostosowaniu dotychczasowego wzoru do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (nie powstaną przy tym żadne koszty – wzór zostanie przygotowany w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców). Natomiast co do kosztów wydrukowania formularza wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń, to należy zauważyć, że koszty te już obecnie są ponoszone przez wojewodów w każdym roku i są uwzględniane przy planowaniu wydatków w budżetach wojewodów. Nie będzie zatem żadnych dodatkowych wydatków związanych z wprowadzeniem nowego wzoru formularza wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń w stosunku do tych, które zostały zaplanowane w budżetach wojewodów na ten cel. Środki finansowe zaplanowane w budżetach wojewodów na 2009 r. z przeznaczeniem na druk formularzy wniosku o wpisanie zaproszenia do ewidencji zaproszeń stanowiły kwotę ok. 42 000 zł.

- 3) koszty związane z modernizacją Systemu Pobyt w zakresie wydawanych wiz i zaproszeń

Koszty te szacuje się na kwotę 250 000 zł. Zostaną one sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, i nie będą stanowiły tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

- 4) koszty związane z modernizacją systemów informatycznych Urzędu do Spraw Cudzoziemców służących do realizacji zadań, o których mowa w art. 33, art. 34, art. 46 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, a w szczególności z wprowadzeniem nowej funkcjonalności, o której mowa w art. 47 i art. 48 ustawy

Koszty te szacuje się na kwotę 250 000 zł. Zostaną one sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, i nie będą stanowiły tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

- 5) koszty zakupu urządzeń do pobierania odcisków linii papilarnych od cudzoziemców w celu sprawdzenia w Wizowym Systemie Informacyjnym

W związku z wprowadzeniem w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach uprawnienia do pobierania od cudzoziemca odcisków linii papilarnych podczas kontroli

legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powstanie konieczność zakupu urządzeń do pobierania odcisków linii papilarnych w celu sprawdzenia ich w Wizowym Systemie Informacyjnym.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Komendy Głównej Straży Granicznej koszt zakupu ww. urządzenia wynosi ok. 3 500 euro (4-palcowego). Straż Graniczna posiada już takie urządzenia. Mając na uwadze, że kontrola legalności pobytu cudzoziemców w Polsce należy także do organów Policji, Służby Celnej oraz Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców i wojewodów, należy przyjąć, że ww. podmioty powinny posiadać urządzenia do pobierania odcisków linii papilarnych w celu sprawdzenia ich w Wizowym Systemie Informacyjnym. Z informacji uzyskanej z Komendy Głównej Policji wynika, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wyraził zgodę na korzystanie przez Policję z urządzeń do pobierania odcisków linii papilarnych będących w posiadaniu Straży Granicznej, w celu zredukowania kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania, a zatem po stronie Policji nie będzie ww. kosztów.

Wydatki na zakup urządzeń do pobierania odcisków linii papilarnych przez pozostałe podmioty wyniosą łącznie równowartość ok. 714 000 euro, co po przeliczeniu tej kwoty na walutę polską po kursie średnim ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski w dniu 30 listopada 2009 r. (1 euro = 4,1431 zł) daje ok. 2 958 173,40 zł. Składają się na to następujące koszty do poniesienia przez:

- a) Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców – ok. 3 500 euro = 14 500,85 zł (1 urządzenie),
- b) organy Służby Celnej – ok. 651 000 euro = 2 697 158,10 zł (186 urządzeń),
- c) wojewodów – ok. 59 500 euro = 246 514,45 zł (17 urządzeń, w tym 2 urządzenia dla mazowieckiego urzędu wojewódzkiego i po 1 urządzeniu dla pozostałych urzędów wojewódzkich).

Konieczność zaplanowania środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z zakupem urządzeń do pobierania odcisków linii papilarnych w budżetach Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Szefa Służby Celnej i wojewodów powstanie wówczas, gdy będzie znana data rozpoczęcia funkcjonowania Systemu Informacji Wizowej w Rzeczypospolitej Polskiej, która zostanie określona przez Komisję Europejską (nie wydaje się, żeby miało to nastąpić w 2010 r.).

Ww. koszty zostaną sfinansowane w ramach środków, które zostaną zaplanowane w budżecie państwa odpowiednio:

- w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
- w części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, ze środków będących w dyspozycji Szefa Służby Celnej,
- z części 85 – Budżety wojewodów ogółem

i nie będą stanowić tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

6) koszty wynikające ze zmiany ustawy o opłacie skarbowej

Obniżenie opłaty skarbowej za wydanie wizy na granicy przez komendanta placówki Straży Granicznej z równowartości 60 euro do równowartości 35 euro w przypadku dzieci w wieku od 6 do 12 lat oraz zwolnienie z opłaty skarbowej za wydanie tej wizy przedstawicielom organizacji niekomercyjnych w wieku do 25 lat uczestniczącym w seminariach, konferencjach, imprezach sportowych, kulturalnych i edukacyjnych organizowanych przez organizacje niekomercyjne, spowoduje pewne uszczuplenie dochodów gmin. Brak jednak danych statystycznych o ilości wiz wydawanych na granicy cudzoziemcom należącym do ww. kategorii wiekowych oraz ze względu na cel wjazdu (dotychczas ww. grupy cudzoziemców nie były wyszczególnione), w związku z czym nie można przeprowadzić szacunku takiego uszczuplenia.

Jeżeli chodzi o obniżenie wysokości opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen z równowartości 60 euro do równowartości 30 euro, tj. ok. 124,30 zł, według kursu średniego tej waluty z dnia 30 listopada 2009 r. (1 euro = 4,1431 zł), to spowoduje ono uszczuplenie dochodów gmin o kwotę stanowiącą równowartość ok. 64 050 euro rocznie, tj. ok. 265 365,55 zł. Przy obliczaniu wysokości tego uszczuplenia brano po uwagę, że w 2008 r. na terytorium Polski przedłużono 2135 wiz Schengen, a dotychczasowa wysokość opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen stanowiła równowartość 60 euro. A zatem dochód gminy z tego tytułu wynosił ok. 128 100 euro rocznie. Obecnie przy założeniu, że rocznie będzie przedłużanych 2135 wiz Schengen, a wysokość opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen będzie stanowiła równowartość 30 euro, to dochód gminy z tego tytułu wyniesie ok. 64 050 euro, tj. ok. 265 365,55 zł.

Jeżeli chodzi o zwolnienie z opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen w przypadkach, o których mowa w art. 33 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, tj. w przypadku siły wyższej lub ze względów humanitarnych, to należy stwierdzić, że obecne przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach nie wyodrębniają podstawy prawnej przedłużenia wizy z uwagi na ww. przesłanki. Ustawa ta przewiduje wyjątkowe przedłużanie wizy poza dopuszczalne limity okresu pobytu przewidzianego dla danego typu wizy w przypadku cudzoziemca przebywającego w szpitalu, którego stan zdrowia wyklucza przewiezienie lub wyjazd do innego państwa. Takich przypadków w 2008 r. było 8. Z uwagi na ww. nieostre kryterium stosowania zwolnienia z opłaty wizowej przy przedłużaniu wiz Schengen (tj. w przypadku siły wyższej lub ze względów humanitarnych) trudno oszacować skalę przypadków, w których zwolnienie takie będzie miało zastosowanie, a tym samym trudno oszacować wysokość możliwego uszczuplenia dochodów gmin z tego tytułu.

Jednakże można przyjąć pewne założenia i dokonać oszacowania wysokości prawdopodobnego obniżenia dochodów gmin z tytułu wprowadzenia zwolnienia z opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen „w przypadku siły wyższej lub ze względów humanitarnych”. Biorąc pod uwagę, że w 2008 r. na terytorium Polski przedłużono 2135 wiz Schengen, a dotychczasowa wysokość opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen stanowiła równowartość 60 euro i przyjmując założenie, że zwolnienie z opłaty za przedłużenie wizy Schengen będzie dotyczyło 10 % ww. liczby wydanych wiz Schengen (tj. ok. 213 przypadków zwolnień rocznie), to szacunkowo uszczuplenie dochodów gmin z tego tytułu wyniesie równowartość ok. 12 780 euro rocznie, tj. ok. 52 948,81 zł.

Zniesienie opłaty za wydanie przez komendanta placówki Straży Granicznej wizy dla „grupy osób” i zastąpienie ich opłatami za wydanie wiz indywidualnych mogłoby przyczynić się do wzrostu dochodów gmin. Jednakże z informacji uzyskanych od Straży Granicznej wynika, że w praktyce „wizy grupowe” nigdy nie były wydawane, a zatem zastąpienie ich wizami indywidualnymi nie będzie miało znaczenia dla dochodów gmin.

Projektowana ustawa przewiduje także wprowadzenie zmian, które nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, tzn.:

- 1) zmiany przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach dotyczące wiz nie wprowadzają zmiany zakresu danych zamieszczanych w wizie krajowej, nie będzie więc konieczności przygotowania nowego wzoru wizy (jest on tożsamy ze wzorem wizy Schengen),
- 2) wprowadzenie instytucji ponownego rozpatrzenia wniosku w przypadku decyzji o odmowie wydania, o unieważnieniu lub o cofnięciu wizy wydanej przez konsula – postępowanie będzie toczyło się przed tym samym organem, który wydał decyzje w ww. sprawach (przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych podczas konferencji uzgodnieniowej w dniu 10 grudnia 2009 r. zapewnił, że nie będzie dodatkowych kosztów związanych z wprowadzeniem ww. rozwiązania do ustawy o cudzoziemcach).

Reasumując, wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje koszty dla budżetu państwa związane:

- z dokonaniem nowych tłumaczeń pouczeń dla cudzoziemców o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach w sprawach uregulowanych w ustawie o cudzoziemcach,
- z modernizacją Systemu Pobyt,
- z modernizacją systemów informatycznych Urzędu do Spraw Cudzoziemców służących do realizacji zadań, o których mowa w art. 33, art. 34, art. 46 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, a w szczególności z wprowadzeniem nowej funkcjonalności, o której mowa w art. 47 i art. 48 ustawy,
- ze zmianą przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. dotyczących zaproszeń (przygotowanie nowego wzoru zaproszenia i wydrukowanie blankietów zaproszeń według nowego wzoru).

Ww. koszty zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, i nie będą stanowiły tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

Wydatki związane z wejściem w życie projektowanych regulacji spowodują jednorazowe obciążenie budżetu państwa do poniesienia w 2010 r. w wysokości ok. 818 590 zł z tytułu:

- a) dokonania nowych tłumaczeń pouczeń dla cudzoziemców o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach w sprawach uregulowanych w ustawie o cudzoziemcach – 20 000 zł,
- b) zmian w przepisach ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w zakresie zaproszeń – 298 590 zł,
- c) modernizacji Systemu Pobyt – 250 000 zł,
- d) modernizacji systemów informatycznych Urzędu do Spraw Cudzoziemców służących do realizacji zadań, o których mowa w art. 33, art. 34, art. 46 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, a w szczególności z wprowadzeniem nowej funkcjonalności, o której mowa w art. 47 i art. 48 ustawy – 250 000 zł.

Ww. koszty zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze środków będących w dyspozycji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, i nie będą stanowiły tytułu do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

Roczne dochody budżetów gmin obniżą się łącznie o kwotę ok. 318 314,36 zł w związku z:

- obniżeniem wysokości opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen – o kwotę stanowiącą równowartość ok. 64 050 euro rocznie, tj. ok. 265 365,55 zł,
- wprowadzeniem zwolnienia z opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen w przypadkach, o których mowa w art. 33 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009, tj. w przypadku siły wyższej lub ze względów humanitarnych – o kwotę stanowiącą równowartość ok. 12 780 euro rocznie, tj. ok. 52 948,81 zł.

Po określeniu przez Komisję Europejską daty rozpoczęcia funkcjonowania Systemu Informacji Wizowej w Rzeczypospolitej Polskiej powstaną jednorazowe koszty związane z zakupem przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, organy Służby Celnej i wojewodów urzędów do pobierania odcisków linii papilarnych od cudzoziemców podczas kontroli legalności pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spowodują jednorazowe obciążenie budżetu państwa w wysokości stanowiącej równowartość ok. 714 000 euro, tj. ok. 2 958 173,40 zł.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny.